

TEKSTS: **INDULIS BURKA**KONSULTĒJIS **ELEKTRUM ENERGOEFEKTIVITĀTES EKSPERTS TOMS LĀCIS**

Slēdzis bez vadiem – vai iespējams

Vai var ierīkot apgaismojuma slēdzi bez vadiem?

JURIS OGRĒ

Isā atbilde ir – jā, iespējams uzstādīt apgaismojuma slēdzi bez vadiem. Turklāt pastāv vairāki veidi, kas ļauj ērti kontrolēt apgaismojumu. Lielākoties tie visi saistīti ar dažādiem viediem risinājumiem. Iespējams iegādāties gan viedās spuldzes, gan viedos slēdzus, arī viedu ēkas vadības sistēmu.

Viens no vienkāršākajiem risinājumiem ir spuldzes, kuras iespējams kontrolēt ar tālvadības pulti līdzīgi kā televizoru. Parasti šīm spuldzēm var regulēt krāsu un spilgtumu, kā arī tās ieslēgt un izslēgt. Trūkums – šādu spuldzi vai spuldžu komplektu var kontrolēt tikai ar konkrētu pulti, kā arī spuldzēm jābūt tiešā redzamībā. Tās nevarēs kontrolēt no blakusistabas vai ārpus mājām. Priekšrocība – tas ir vienkāršs un lēts risinājums, kam nekas papildus nav nepieciešams. Viedās spuldzes iespējams ierīkot vairākās vai visās mājas telpās, vai tikai vienā telpā.

Vēl risinājums ir viedās spuldzes, kuras savienotas ar interneta rūteri vai viedo mājas sistēmu. Ja spuldzes savienotas pa tiešo ar interneta rūteri, tām nevajadzēs nekādus papildu komponentus. Tās varēs kontrolēt ar aplikāciju mobilajā telefonā. Šīs spuldzes var kontrolēt no jebkuras vietas, kur pieejams savienojums ar internetu – arī ārpus mājas. Atsevišķas spuldzes iespējams savienot arī ar citu ražotāju viedajām iekārtām jeb dažādiem slēdžiem vai sensoriem.

Tāpat var iegādāties ne tikai viedu spuldzi, bet arī viedu slēdzi. Tas daudz neatšķirsies no parasta slēdža, tomēr savienosies ar internetu un būs kontrolējams attālināti ar telefonu. Ja griestos vai lustrā ir vairākas spuldzes, vairāku viedu spuldžu iegāde var būt dārgs prieks. Ja tiek ierīkots viedais slēdzis, tas kontrolēs parastās spuldzes, vienāla, cik daudz to būs. Šim slēdzim gan būs jābūt pievienotam pie strāvas avota.

Spuldzes kā daļa no viedās mājas kompleksa

Ja spuldzi paredzēts lietot kopā ar viedās mājas sistēmu, lai tā darbotos un būtu pieejamas viedās funkcijas, vajadzēs citus viedās mājas sistēmas komponentus, piemēram, bāzes staciju vai slēdzus. Tās labi savienojas ar citām viedās mājas iekārtām un sensoriem, kā arī no sistēmas iespējams var ieprogrammēt dažādus automātiskos scenārijus, proti, ieslēgšanas un izslēgšanas laiku. Šādu spuldžu trūkums ir dārgākas izmaksas, jo būs jāiegādājas citas viedās mājas iekārtas, ne tikai spuldzes.

Sarežģītāk – ēku vadības sistēmas ierīkošana

Tas ir sarežģīts un dārgs process, kā arī nepieciešama speciālista palīdzība, lai konfigurētu un pielāgotu sistēmu. Ieguvumi ir tādi, ka ar ēkas vadības sistēmu būs viegli kontrolējams ne tikai apgaismojums, bet arī telpu gaisa temperatūra, ventilācija, drošības sistēmas, žalūzijas un daudz kas cits. Šādas sistēmas parasti ir kontrolējamas no viena vai vairākiem vadības blokiem, kā arī

no aplikācijas telefonā. Ja sistēma izplānota pareizi un strādā bez aizķeršanās, tad par visu iekārtu kontroli nav jāuztraucas – sistēma visu darīs automātiski.

Slēdžu veidi un iespējas

Gan viedo māju komplektiem, gan ēku vadības sistēmām ir pieejami dažādu veidu slēdži atkarībā no ražotāja. Daļa izskatās kā parastie slēdži un stiprināmi pie sienas, bet citi ir pārvietojami pa telpu un strādās noteiktā darbības rādiusā ap gaismekļiem vai uztvērēju. Tas atkarīgs no frekvences, kāda tiek izmantota iekārtu savstarpējai saziņai. Daļa slēdžu strādā no baterijām, kuras pēc kāda laika jāmaina. Atsevišķos slēdžos ir uzlādējami akumulatori.

Viens no modernākajiem risinājumiem ir slēdži, kas darbojas no kinētiskās enerģijas, ko pieliek, nospiežot slēdža pogu. Tas rada pietiekami daudz enerģijas, lai nosūtītu signālu uztvērējam, bāzes stacijai vai pašam gaismeklim, un to kontrolētu. Šādi slēdži darbosies noteiktā darbības rādiusā, toties tiem nav jāmaina baterijas vai jālādē akumulators. **PL**